

2019 – DOSARELE PATRIMONIULUI (XXXII):

simt acut nevoia de trecut - „putem cunoaște totul” sau ... - Mens sana in corpore sano - nu moare soarele în fiecare seară? - Aurea mediocritas

**mens sana
in corpore sano**

Dosarele patrimoniului (XXXII)

Indigenous Languages

Anul CĂRȚII în ROMÂNIA

Romanian Villages
Explore a village and discover centuries old architecture and traditional ways of life

**peste
nașterea
breslelor din
Transilvania**

**domnește
întunericul
secretului
creației**

**să aibă înaintea
de toate o
origine
(naștere)
cinstită, deci
din părinți
asociați
conjugal,
care puteau fi
considerați
cinstiți**

**Calea de mijloc
este cea de aur
Aurea
mediocritas**

**Trecutul nu se poate reconstitui întocmai,
fiindcă, în ciuda aparențelor, istoria nu se repetă!**

Pierre Carnac (pseudonimul scriitorului român D. Todericiu) scria în lucrarea „Atlantida, autopsia unui mit”: «Aparența spirituală și materială la Occident era atât de puternică în tradiția egipteană încât cu prilejul funeraliilor, prietenii mortului urmau procesiunea strigând: „Spre vest, spre vest!” A merge spre vest ... A merge spre Paradis și, de asemenea, în tradițiile morții, a reintegra o lume pierdută. În nota autorului: „O foarte veche tradiție leagă moartea de vest și, prin traducere geografică teritorială și corporală, la stînga (în schemele celor patru orizonturi ale pămîntului plat, vestul se află în stînga). Astfel, chiar în zilele noastre, a merge spre apus (nu moare soarele în fiecare seară?) înseamnă a muri, pentru civilizațiile mediteraneene și nordice ale Europei. Nu spunem despre cei decedați că „au tras-o pe stînga?”».

Istoricul și președintele Academiei Române Ioan Aurel Pop, explică - în lucrarea „Identitatea românească. Felul de a fi român de-a lungul timpului” (2016) - noțiunea de istorie și sensurile sale: «De regulă, în viața cotidiană, se face o confuzie evidentă între istorie și istoriografie, adică între realitatea (realitățile) din trecut și reflectarea acestei realități prin scrieri. (...) Între trecutul „așa cum a fost” și trecutul așa cum îl pot reconstitui istoricii este mereu o deosebire. Reflectarea trebuie să fie însă cât mai aproape de realitate, deși se știe că nu se suprapune niciodată exact peste această realitate. În general, nu putem cunoaște istoria (realitatea trecută) decât prin istoriografie (discursul despre trecut), așa imperfectă cum este ea. (...) Trecutul nu se poate

reconstitui întocmai, fiindcă, în ciuda aparențelor, istoria nu se repetă. Dacă vreau, în chimie, să descompun apa în componentele sale de bază, hidrogenul și oxigenul, o fac fără prea mare efort, în laborator; iar dacă nu m-am lămurit o dată cu procesul respectiv, repet experiența de câte ori doresc și se întâmplă mereu același lucru. În istorie, nu am cum să-l refac aieva, de câte ori vreau și în același fel, pe regele Decebal, nici să repet lupta de la Vaslui și nici să tipăresc din nou, exact ca la 1688, Biblia de la București. Cu toate acestea, **oamenii și comunitățile simt acut nevoia de trecut și de reconstituire veridică a trecutului, dar, câteodată simt și nevoia de mit, de legendă, de poveste.** De multe ori, oamenii absolutizează cunoașterea sau o relativizează complet, în genul: „**Putem cunoaște totul**” sau „**nu putem cunoaște nimic**” (Știu că nu știu nimic!). În acest caz, se impune nevoia de echilibru, remarcată încă de vechii romani. Ei au lansat dictonul „**Aurea mediocritas**” („**Calea de mijloc este cea de aur**”)).

În domeniul patrimoniului, un dosar prea puțin cercetat și cunoscut îl reprezintă patrimoniul mobil, muzeele, arhivele și bisericile fiind pline de piese ce așteaptă – de secole – să fie cercetate și, de multe ori, chiar inventariate. Iar în cadrul acestora, un capitol aparte îl reprezintă bunurile de bresle, care conțin stemele și însemnele meșteșugărești. Există multe cercetări și lucrări teoretice ce s-au înscris ca niște contribuții esențiale la istoria tehnicii, a dezvoltării complexității uneltelor, toate completând cunoștințele privind nivelul tehnic al perioadei sec. XIV – XIX, respectiv de la primele atestări ale breslelor până la dezintegrarea lor. În lucrarea „**Steme și însemne de breaslă din Transilvania**” (Editura Universității Lucian Blaga Sibiu, 2008), autorul dr. Dorin-Ioan Rus preciza scopul scrierii: «să trateze unele aspecte ale simbolisticii de breaslă, mai puțin studiate ..., realizează ... o prezentare succintă a istoriei breslelor din Transilvania, necesară pentru cunoașterea contextului apariției și dezvoltării acestora, având în vedere diversitatea de opinii cu privire la apariția acestora, în principal, dar și de manifestări și de forme pe care viața de breaslă a îmbrăcat-o în timp în diferite spații. Este necesară apoi tratarea bazei juridice a apariției stemelor. Întrucât acest aspect a fost de altfel destul de puțin tratat chiar și în literatura de specialitate referitoare la heraldica oficială, s-a impus cerința prezentării contextului apariției stemelor în context european, precum și a structurii lor. (...) Paralelismul dintre dezvoltarea sigiliilor de breaslă din Germania și cel din Transilvania, de netrecut cu vederea ... trebuie căutat în primul rând pe urmele calfelor migratoare (...) care au străbătut orașele germane din spațiul renan și austriac, plecând din centrele transilvănene. Peregrinările calfelor pot fi privite și ca un aspect al dezvoltării relațiilor economice generale dintre părțile central-europene și cele răsăritene. **Acest aspect al relațiilor economice nu a fost încă cercetat.** (...) Pentru aceasta trebuie studiată și istoria breslelor din Germania, deoarece meșteșugarii germani au jucat un rol hotărâtor în nașterea breslelor din Transilvania». Autorul prezintă apariția breslelor prin constatarea lui Georg Adolf Schuller: «**peste nașterea breslelor din Transilvania domnește întunericul secretului creației**» completând cu o descriere a contextului: «Din vechile lor țări coloniștii au adus în noua lor patrie cunoștințe profesionale și unelte. Aici găsiră o largă piață de desfacere, „la fel ca și în țările vecine, Moldova și Țara Românească, unde numele de meșteșug abia dacă era cunoscut”». Aceste împrejurări au permis să favorizeze rapida dezvoltare a activităților meșteșugărești și comerciale.

Știți care erau condițiile pentru înscrierea unui candidat într-o breaslă, oriunde în Europa medievală: „să aibă înainte de toate o origine (naștere) cinstită, deci din părinți asociați conjugal, care puteau fi considerați cinstiți”.

Despre apariția efectivă a meșteșugarilor ardeleni primele mețiuni apar «încă din secolul al XIII-lea: la 1291, întâlnim un dulgher (carpentarius) din Alba Iulia ... meșteșugarii din Rimetea, care prelucrau fierul extras (...) Încă înainte de anul 1376 știrile documentare referitoare la existența meșteșugarilor sunt destul de numeroase, pentru meșteșugurile alimentare, cele în legătură cu încălțăminte și îmbrăcăminte, cu locuința, referitoare la armură și turnătorie, sau aurărit». Într-o notă de subsol aflăm care erau **meșteșugurile alimentare**: «În fiecare localitate trebuie să fi existat brutari care coceau pâine pentru comunitate. Astfel **primii brutari** sunt pomeniți la **Sibiu, la 1346 și 1367** (...) la Sebeș, la 1352, la Sighișoara la 1369.

La fel de important era și **măcelăritul**. Primii măcelari apar la 1345 la Sebeș, la 1361 cei din Bistrița și în **1370 măcelăria din Sibiu** (...). Un morar și un berar sunt atestați la Cluj la 1366. (...) În orașele Transilvaniei, cei mai importanți meșteșugari erau, în secolul al XIV-lea, măcelarii, brutarii, pielarii, țesătorii, croitorii, fierarii, zidarii, sobarii, curelarii, aurarii și dulgherii».

Poetul Decimus Iunius Juvenalis (în engleză Juvenal) – care a trăit la finele primului și începutul sec. al II (după Hristos), a fost autorul colecției de poezii „**Satire**”, reprezentând o critică a societății Romei. Juvenal a inspirat mulți autori, fiind sursa multor maxime cunoscute. Astfel, el susținea că oamenii în loc să se îngrijească de libertatea lor, sunt interesați numai de „**pâine și circuri**” – „**panem și circenes**”, altfel spus de alimente și divertisment.

Tot Juvenal scria că oamenii ar trebui să se roage pentru o „**minte sănătoasă într-un corp tare**” – „**mens sana in corpore sano**” (Satire X), în loc să se zbată pentru bogăție, putere, elocvență sau copii.

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/dosarele-patrimoniului-xxxii-simt-acut-nevoia-de-trecut-putem-cunoaste-totul-sau--mens-sana-in-corpore-sano-nu-moare-soarele-in-fiecare-seara-aurea-mediocritas-145721.html>

The screenshot shows a web browser displaying a news article on the website Tribuna.ro. The article title is "Dosarele patrimoniului (XXXII): simt acut nevoia de trecut - „putem cunoaște totul” sau ... - Mens sana in corpore sano - nu moare soarele în fiecare seară? - Aurea mediocritas". The author is Marius HALMAGHI, published on 25.07.2019 at 22:13. It has 189 views and 0 comments. The website header includes the Tribuna logo and a banner for Spartan restaurant.

În: Tribuna, 25 iulie 2019